

Masarykova univerzita v Brně
Ekonomicko – správní fakulta MU

Studijní obor: Veřejná ekonomie

Aktivní politika zaměstnanosti

Seminární práce

Autor: Markéta Rybová
Gabriela Vlčková
Silvie Tichá

Rok zpracování: 2004

Účo: 62756

62760

.....

Obsah

Obsah	2
1 Státní politika zaměstnanosti	3
2 Aktivní politika zaměstnanosti	5
2.1 Rekvalifikace	5
2.2 Investiční pobídky	7
2.2.1 Program pro podporu tvorby nových pracovních míst v regionech nejvíce postížených nezaměstnaností	8
2.3 Veřejně prospěšné práce	8
2.3.1 Podmínky poskytování příspěvku na vytvoření pracovních příležitostí v rámci veřejně prospěšných prací:	9
2.4 Společensky účelná pracovní místa	11
2.4.1 Podmínky poskytování příspěvku v rámci SÚPM uchazeči o zaměstnání za účelem výkonu samostatné výdělečné činnosti	11
2.5 Překlenovací příspěvek	13
2.5.1 Podmínky poskytnutí překlenovacího příspěvku osobě samostatně výdělečně činné	13
2.6 Příspěvek na dopravu zaměstnanců	15
2.7 Příspěvek na zapracování	15
2.8 Příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program	15
2.9 Opatření APZ na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením ...	15
2.10 Poradenství	16
3 Pozitivní ekonomický dopad aktivní politiky zaměstnanosti na výši státního rozpočtu	17
4 Aktivní politika trhu práce - Jihlava	19
Použití literatura	23

1 Státní politika zaměstnanosti

Jedním ze základních cílů hospodářské a sociální politiky státu je dosažení plné, produktivní a svobodně zvolené zaměstnanosti. Právo na zaměstnání bez ohledu na rasu, barvu pleti, pohlaví, jazyk, náboženství, politické nebo jiné smýšlení, členství v politických stranách nebo příslušnost k politickým hnutím, národnost, etnický nebo sociální původ, majetek, zdravotní stav nebo věk, je jedním ze základních práv občana.

Dnem 1.10.2004 nabyl účinnosti zákon č.435/2004 Sb., o zaměstnanosti. Tato základní právní norma stanovuje postup k dosažení cílů politiky státu v oblasti zaměstnanosti.

Státní politika zaměstnanosti usiluje o:

- dosažení rovnováhy mezi nabídkou a poptávkou po pracovních silách,
- produktivní využití zdrojů pracovních sil,
- zabezpečení práva občanů na zaměstnání.

Státní správu v oblasti státní politiky zaměstnanosti v České republice vykonávají Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) a úřady práce (ÚP).

ÚP jsou územním orgánem státní správy s právní subjektivitou, jejíž nadřízeným orgánem je MPSV - Správa služeb zaměstnanosti (SSZ MPSV).

ÚP mají tyto funkce:

- sledují a hodnotí stav na trhu práce, zpracovávají koncepci vývoje zaměstnanosti ve svém územním obvodu, přijímají opatření k ovlivnění nabídky a poptávky;
- informují občany o možnostech získání zaměstnání, odborné přípravy a rekvalifikace, informují zaměstnavatele o volných zdrojích pracovních sil;
- zprostředkovávají vhodné zaměstnání uchazečům a zájemcům o zaměstnání;
- poskytují občanům poradenské služby spojené s hledáním zaměstnání, volbou povolání, odbornou výchovou a rekvalifikací;
- vedou evidenci uchazečů, příp. zájemců o zaměstnání, evidenci volných pracovních míst, evidenci pracovních povolení vydaných cizincům nebo osobám bez státní příslušnosti;
- rozhodují o vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání, o přiznání, odejmutí, zastavení nebo vrácení hmotného zabezpečení;
- organizují, zabezpečují a usměrňují rekvalifikaci uchazečů o zaměstnání a zájemců o zaměstnání;

- hmotně podporují vytváření nových pracovních míst,; podporují vytváření a provoz chráněných pracovních míst a chráněných pracovních dílen pro občany se zdravotním postižením;
- vydávají a odnímají povolení k zaměstnávání osobám, které nejsou státními občany České republiky a občany Evropské unie ani jeho rodinnými příslušníky;
- spolupracují s institucemi ovlivňujícími trh práce se zaměstnavateli při přijetí uchazečů do zaměstnání, při umístování uvolněných zaměstnanců v důsledku strukturálních změn, organizačních a racionalizačních opatřeních, s orgány sociálního zabezpečení, státní zdravotní správy a ostatními orgány státní správy;
- kontrolují dodržování závazných právních předpisů včetně mzdových předpisů, ukládají pokuty při zjištění jejich porušení, vyřizují stížnosti občanů;
- hospodaří s finančními prostředky určenými na zabezpečení státní politiky zaměstnanosti a provoz úřadů práce.

Přehled základních právních předpisů o zaměstnanosti

- Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti (dále jen "zákon o zaměstnanosti")
- Vyhláška MPSV č. 518/2004 Sb., kterou se provádí zákon o zaměstnanosti (dále jen "prováděcí vyhláška")
- Vyhláška MPSV č. 519/2004 Sb., o rekvalifikaci uchazečů o zaměstnání a zájemců o zaměstnání a o rekvalifikaci zaměstnanců
- Nařízení vlády č. 515/2004 Sb., o hmotné podpoře na vytváření pracovních míst a hmotné podpoře rekvalifikace nebo školení zaměstnanců v rámci investičních pobídek

2 Aktivní politika zaměstnanosti

Součástí státní politiky zaměstnanosti je podpora zřizování nových pracovních míst poskytováním příspěvků zaměstnavatelům při zaměstnávání uchazečů o zaměstnání, i uchazečům samotným. Jedná se zejména o následující opatření (nástroje) aktivní politiky zaměstnanosti.

- rekvalifikace
- investiční pobídky
- veřejně prospěšné práce
- společensky účelná pracovní místa
- překlenovací příspěvek
- příspěvek na dopravu zaměstnanců
- příspěvek na zapracování
- příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program

Součástí aktivní politiky zaměstnanosti je i poradenství a cílené programy k řešení zaměstnanosti.

2.1 Rekvalifikace

Úřady práce zabezpečují rekvalifikaci pro uchazeče nebo zájemce o zaměstnání v případech, kdy struktura poptávky trhu práce neodpovídá struktuře nabídky pracovních sil a případná rekvalifikace umožňuje nové nebo další uplatnění ve vhodném zaměstnání.

Rekvalifikací se rozumí získání nové kvalifikace nebo rozšíření stávající kvalifikace uchazeče o zaměstnání nebo zájemce o zaměstnání. Při určování obsahu a rozsahu rekvalifikace se vychází z dosavadní kvalifikace, zdravotního stavu, schopností a zkušeností fyzické osoby, která má být rekvalifikována formou získání nových teoretických znalostí a praktických dovedností v rámci dalšího profesního vzdělávání.

Za rekvalifikaci se nepovažuje řádné studium na středních a vysokých školách.

Rekvalifikace může provádět pouze akreditované zařízení a vzdělávací nebo zdravotnické zařízení, které má akreditované vzdělávací programy. Akreditovaným zařízením, vzdělávacím nebo zdravotnickým zařízením s akreditovanými vzdělávacími programy se rozumí vzdělávací zařízení podle zvláštních právních předpisů nebo zařízení, popřípadě ke vzdělávání určený útvar zaměstnavatele, které získají akreditaci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy podle podmínek stanovených v prováděcím právním předpise vydaném Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy v dohodě s ministerstvem, a

zdravotnické zařízení podle podmínek určených Ministerstvem zdravotnictví podle zvláštního právního předpisu.

Rekvalifikace se uskutečňuje na základě dohody mezi úřadem práce a uchazečem o zaměstnání nebo zájemcem o zaměstnání, vyžaduje-li to jejich uplatnění na trhu práce. Za účastníka rekvalifikace hradí úřad práce náklady rekvalifikace a může mu poskytnout na úhradu prokázaných nutných nákladů spojených s rekvalifikací (stravné, jízdné, nocležné, pojištění). Rekvalifikaci zajišťuje úřad práce příslušný podle místa uchazeče o zaměstnání nebo zájemce o zaměstnání. (§ 109 zákona o zaměstnanosti, vyhláška MPSV č. 519/2004 Sb.)

Rekvalifikace se uskutečňuje formou vzdělávání ve:

- vzdělávacích programech dalšího profesního vzdělávání,
- speciálních programech k získání konkrétní pracovní dovednosti,
- vzdělávacích aktivitách v rámci mezinárodních programů,
- vzdělávacích programech určených pro uchazeče o zaměstnání, kterým se věnuje zvýšená pozornost při zprostředkování podle § 33 zákona o zaměstnanosti,
- ve školních vzdělávacích programech pro střední vzdělávání v rámci soustavy oboru vzdělávání,
- jiných vzdělávacích aktivitách, které směřují k získání nové kvalifikace nebo rozšíření stávající.

Rekvalifikace může být na základě dohody s úřadem práce prováděna i u zaměstnavatele v zájmu dalšího pracovního uplatnění jeho zaměstnanců. Zaměstnavateli, který provádí rekvalifikaci svých zaměstnanců, nebo rekvalifikačnímu zařízení, které pro zaměstnavatele tuto činnost zajišťuje, mohou být plně nebo částečně hrazeny náklady rekvalifikace zaměstnanců.

Dohoda o rekvalifikaci zaměstnanců mezi úřadem práce a zaměstnavatelem, případně rekvalifikačním zařízením musí být uzavřena písemně. Rovněž dohoda o rekvalifikaci zaměstnanců mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem musí být uzavřena písemně.

Rekvalifikace se uskutečňuje v pracovní době a je překážkou v práci na straně zaměstnance; za tuto dobu přísluší zaměstnanci náhrada mzdy ve výši průměrného výdělku. Mimo pracovní dobu se rekvalifikace uskutečňuje jen pokud je to nezbytné vzhledem ke způsobu jejího zabezpečení.

2.2 Investiční pobídky

Tato oblast aktivní politiky zaměstnanosti se řídí zákonem o investičních pobídkách, rozhodující význam zde má agentura CzechInvest.

Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest je příspěvkovou organizací Ministerstva průmyslu a obchodu České republiky. Vznikla 2. ledna 2004 sloučením s dalšími dvěma agenturami ministerstva – s Agenturou pro rozvoj a podnikání (ARP) a Agenturou pro rozvoj průmyslu České republiky (CzechIndustry).

Agentura CzechInvest má centrálu v Praze a dále můžete najít její zastoupení ve 13 krajích České republiky a na 9 zahraničních zastoupeních.

Centrálu můžete najít na adrese:

Štěpánská 15
120 00 Praha 2

agentura@czechinvest.org

tel: 296 342 500

Investoři zavádějící novou výrobu nebo rozšiřující stávající výrobu v oblasti zpracovatelského průmyslu mohou v případě investice vyšší než 100 mil. Kč získat investiční pobídky podle **Zákona o investičních pobídkách č. 72/2000 Sb.** ve znění platném od 1. 5. 2004. Pro projekty nad 10 mil. Kč a uskutečněné v regionech s nezaměstnaností za uplynulá dvě pololetí vyšší než 14 % mohou investoři žádat o podporu podle **Programu pro podporu tvorby nových pracovních míst v regionech nejvíce postižených nezaměstnaností**, schválený vládou ČR Usnesením č. 566/2004 dne 2. 6. 2004.

Nabízené podmínky:

- sleva na dani z příjmů právnických osob
 - úplná sleva na dani z příjmu až po dobu 10 let (nově vzniklé společnosti)
 - částečná sleva na dani z příjmu až po dobu 10 let (expandující společnosti)
- hmotná podpora vytvářených pracovních míst
 - 200 000 Kč na jedno nové pracovní místo v regionech s nejvyšší mírou nezaměstnanosti v České republice

- hmotná podpora školení a rekvalifikace – 35 % nákladů na školní v regionech s nadprůměrnou mírou nezaměstnanosti

Celková hodnota výše uvedených investičních pobídek (kromě školení a rekvalifikace) nesmí překročit 50 % resp. 65 % u malých a středních podniků) z investice do dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku.

2.2.1 Program pro podporu tvorby nových pracovních míst v regionech nejvíce postížených nezaměstnaností

Nabízené formy podpory:

- finanční podpora na tvorbu nových pracovních míst
 - až 200 tis. Kč na jedno nové pracovní místo - celková hodnota této finanční podpory nesmí překročit 50 % (resp. 65 % u malých a středních podniků) z uznatelných nákladů jimiž jsou dvouleté hrubé mzdy zaměstnanců
- finanční podpora na rekvalifikaci nebo školení zaměstnanců
 - ve výši až 35 % nákladů na školení – max. 30 tis. Kč na jednoho zaměstnance

Podmínky pro kvalifikaci

Typ projektu	<ul style="list-style-type: none"> • Průmyslová výroba • Centra zákaznické podpory (např. Call centra) • Centra sdílených služeb
Min. výše investice	10 mil. Kč
Min. počet nově vytvořených pracovních míst	10
Financování projektu z vlastních zdrojů příjemce	5 mil. Kč

2.3 Veřejně prospěšné práce

Veřejně prospěšné práce jsou časově omezené pracovní příležitosti vytvořené především pro obtížně umístitelné a dlouhodobě nezaměstnané uchazeče o zaměstnání evidované ÚP.

Tato místa vytváří zaměstnavatel na základě písemné dohody s úřadem práce ke krátkodobému pracovnímu umístění uchazeče o zaměstnání, nejdéle však na dobu dvanácti po sobě následujících měsíců ode dne sjednaného nástupu uchazeče o zaměstnání do pracovního poměru.

Finanční příspěvek na úhradu mzdových nákladů zaměstnance, který byl veden v evidenci ÚP, na takto vytvořeném místě může být zaměstnavateli poskytován až do výše skutečných mzdových nákladů, včetně sociálního a zdravotního pojištění.

2.3.1 Podmínky poskytování příspěvku na vytvoření pracovních příležitostí v rámci veřejně prospěšných prací:

I. Příspěvek se může poskytnout jen těm zaměstnavatelům, kteří splnili následující podmínky:

- Zaměstnavatel **požádal** formou žádostí o příspěvek na vytvoření veřejně prospěšných prací podle ustanovení § 112 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, a podle ustanovení § 24 vyhlášky č. 518/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti
- Zaměstnavatel **doložil** k žádosti doklady osvědčující skutečnosti uvedené v žádosti, např. originál a kopii platného oprávnění provozovat živnost, doklad o zřízení účtu u peněžního ústavu, ...
- Zaměstnavatel **předložil** potvrzení, že nemá v evidenci daní zachyceny daňové nedoplatky, nemá nedoplatek na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění nebo na pojistném a na penále na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, s výjimkou případů, kdy bylo povoleno splácení ve splátkách a není prodlení se splácením splátek. Potvrzení o dodržování splátkového kalendáře je zaměstnavatel povinen doložit.
- Zaměstnavatel **vytváří** časově omezené pracovní příležitosti spočívající zejména v údržbě veřejných prostranství, úklidu a údržbě veřejných budov a komunikací nebo jiných obdobných činnostech ve prospěch obcí nebo ve prospěch státních nebo jiných obecně prospěšných institucí.
- U zaměstnavatele v období 1 roku před podáním žádosti při případné kontrole totožnosti osob a dodržování pracovně právních předpisů **nebylo** zjištěno nelegální zaměstnávání nebo porušování pracovně právních předpisů.

II. Příspěvek se může poskytnout za následujících podmínek:

- Příspěvek se může poskytnout až do výše skutečně vyplacených mzdových nákladů na zaměstnance umístěného na tyto práce, včetně pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na všeobecné zdravotní pojištění, které zaměstnavatel za sebe odvedl z vyměřovacího základu tohoto zaměstnance (dále pojistné).
- Příspěvek se může poskytnout do výše 100% skutečně vyplacených mzdových nákladů, max.však do výše **6 900,- Kč** na mzdové náklady a **2 415,- Kč** na pojistné na jednoho pracovníka při odpracování plné pracovní doby.
- Příspěvek se může poskytnout max. po dobu 9 měsíců.
- Zaměstnavatel vytvoří pracovní příležitosti pro uchazeče o zaměstnání s evidencí převážně delší než 12 měsíců.

III. Kriteria pro hodnocení výkonu veřejné správy z hlediska hospodárnosti, efektivnosti a účelnost

- **Bezdlužnost zaměstnavatele.** Nemá v evidenci daní zachyceny daňové nedoplatky, nemá nedoplatek na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění nebo na pojistném a na penále na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, s výjimkou případů, kdy bylo povoleno splácení ve splátkách a není v prodlení se splácením splátek
- **Veřejná prospěšnost prací.** Zaměstnavatel vytváří PM v činnostech, jejichž výkonem se realizuje společenská potřeba.

2.4 Společensky účelná pracovní místa

Účel a charakteristika vytváření společensky účelných pracovních míst (SÚPM) je vymezena § 113 zákona o zaměstnanosti.

Cílem poskytnutí příspěvku na zřízení SÚPM je zvýšení počtu pracovních míst pro uchazeče o zaměstnání, kterým nelze zajistit jiným způsobem pracovní umístění, včetně zahájení samostatně výdělečné činnosti uchazečem.

Jedním z předpokladů tvorby SÚPM a jejich efektivního využití je nízký stav nabídky volných pracovních míst z hlediska profesního nebo územního.

SÚPM se rozumí:

- nové pracovní místo, které zaměstnavatel zřizuje nebo vyhrazuje na základě písemné dohody s ÚP na dobu sjednanou v dohodě a je obsazováno uchazeči evidovanými úřadem práce, kterým nelze zajistit jiným způsobem pracovní uplatnění
- nově zřízené pracovní místo pro uchazeče o zaměstnání evidovaného ÚP a začne vykonávat samostatnou výdělečnou činnost.

Na příspěvek k úhradě nákladů při zřízení nebo vyhrazení SÚPM není právní nárok. ÚP jej může poskytnout ve formě:

- návratného příspěvku
- příspěvku na úhradu úroků z úvěrů,
- jiného účelově určeného příspěvku
- částečné nebo plné úhrady vyplacených mzdových nákladů, včetně pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejného zdravotní pojištění

2.4.1 Podmínky poskytování příspěvku v rámci SÚPM uchazeči o zaměstnání za účelem výkonu samostatné výdělečné činnosti

I. Všeobecné podmínky

Příspěvek se může poskytnout jen těm uchazečům o zaměstnání, kteří splnili následující podmínky:

- Uchazeč o zaměstnání **požádal** formou žádosti o příspěvek na zřízení společensky účelného pracovního místa pro výkon samostatně výdělečné činnosti podle § 113 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, a podle § 25 vyhlášky č. 518/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti
- Uchazeč o zaměstnání **doložil** k žádosti doklady osvědčující skutečnosti uvedené v žádosti, např. originál a kopii platného oprávnění provozovat živnost, nájemní

smlouvu event. doklad o vlastnictví provozovny, doklad o zřízení účtu u peněžního ústavu, ...

- Uchazeč o zaměstnání **doložil** potvrzení, že nemá v evidenci daní zachyceny daňové nedoplatky, nemá nedoplatek na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění nebo na pojistném a na penále na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, s výjimkou případů, kdy bylo povoleno splácení ve splátkách a není prodlení se splácením splátek
- **Příspěvek lze poskytnout jen** uchazeči o zaměstnání, kterému nelze dle vyjádření příslušné pobočky ÚP v Karviné nebo jiného ÚP zajistit pracovní uplatnění jiným způsobem (vyjádření uvést v Čardáši)
- **Příspěvek lze poskytnout jen** uchazeči, kterému **nebylo** v průběhu alespoň **2 měsíců** od zaevidování u ÚP **zprostředkováno zaměstnání** vzhledem k tomu, že na trhu práce nebyla vhodná pracovní místa ani po jeho případné rekvalifikaci (účelné).
- **Příspěvek lze poskytnout jen** uchazeči, který před zařazením do evidence u ÚP **neprováděl obdobnou samostatnou výdělečnou činnost**. V případě, že měl oprávnění k výdělečné činnosti, byl společníkem v jakékoliv firmě zapsané v živnostenském nebo obchodním rejstříku nebo prováděl SVČ, uvede důvody ukončení předchozí podnikatelské činnosti a úřad práce zváží poskytnutí příspěvku.
- **Příspěvek se neposkytne uchazečům**, kteří zřizují SVČ v profesích, které jsou na trhu práce dlouhodobě neobsazena nebo v jejichž profesích je dostatečná nabídka volných pracovních míst, ve kterých mohou nalézt pracovní uplatnění a jejich zdravotní stav jim na tato místa umožní nastoupit.

II. Další podmínky

- Výše příspěvku na jedno společensky účelné pracovní místo, pokud v kalendářním měsíci předcházejícím dni podání žádosti o příspěvek míra nezaměstnanosti v daném okrese dosahuje průměrné míry nezaměstnanosti v ČR nebo je vyšší, může maximálně činit šestinásobek průměrné mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí předchozího kalendářního roku.
- Příspěvek se může poskytnout formou návratného příspěvku, příspěvku na úhradu úroků z úvěru, nebo jiného účelově určeného příspěvku až do výše 75 % schválených nákladů (specifikovaných v žádosti) potřebných ke zřízení nového prac. místa max. do výše 95 000,- Kč.

Uchazeč se zaváže zřízené pracovní místo udržovat po dobu 1 roku.

III. Kriteria pro hodnocení výkonu veřejné správy z hlediska hospodárnosti, efektivnosti a účelnost.

- **Použití příspěvku.** Uchazeč použije poskytnutý příspěvek jen na náklady bezprostředně spojené s předpokládaným výkonem činnosti.
- **Bezdlužnost žadatele.** Uchazeč nemá v evidenci daní zachyceny daňové nedoplatky, nemá nedoplatek na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění nebo na pojistném a na penále na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, s výjimkou případů, kdy bylo povoleno splácení ve splátkách a není v prodlení se splácením splátek
- **Zdravotní způsobilost.** Uchazeč o zaměstnání je zdravotně způsobilý k výkonu samostatné výdělečné činnosti.

2.5 Překlenovací příspěvek

Uchazečům o zaměstnání, kteří zřídí SÚPM po dohodě s úřadem práce za účelem výkonu samostatné výdělečné činnosti (§113 odst.1 zákona o zaměstnanosti), může úřad práce poskytnout i překlenovací příspěvek (§114 zákona o zaměstnanosti).

2.5.1 Podmínky poskytnutí překlenovacího příspěvku osobě samostatně výdělečně činné

I. Všeobecné podmínky

Příspěvek se může poskytnout jen osobě samostatně výdělečně činné, která splnila následující podmínky:

- **Požádala** formou žádosti o poskytnutí překlenovacího příspěvku podle ustanovení § 114 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, a podle ustanovení § 27 vyhlášky č. 518/2004 Sb., kterou se provádí zákon . 435/2004 Sb., o zaměstnanosti
- **Doložila** k žádosti doklady osvědčující skutečnosti uvedené v žádosti, např. originál a kopii platného oprávnění provozovat živnost, nájemní smlouvu event. doklad o vlastnictví provozovny, doklad o zřízení účtu u peněžního ústavu, ... Lze použít platné doklady podané žadatelem o poskytnutí příspěvku v rámci SÚPM uchazeči o zaměstnání za účelem výkonu SVČ.
- **Předložila** potvrzení, že nemá v evidenci daní zachyceny daňové nedoplatky, nemá nedoplatek na pojistném a na penále nebo na veřejném zdravotním pojištění nebo na pojistném a na penále na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, s vyjimkou případů, kdy bylo povoleno splácení ve splátkách a není

prodlení se splácením splátek. Lze použít platné doklady podané žadatelem o poskytnutí příspěvku v rámci SÚPM uchazeči o zaměstnání za účelem výkonu SVČ.

- **Předložila** přihlášku osoby samostatně výdělečně činné u ČSSZ.
- **Požádala** o poskytnutí příspěvku nejpozději do 30 kalendářních dnů ode dne uzavření dohody, na základě které jí byl poskytnut příspěvek úřadu práce za účelem výkonu SVČ.

II. Další podmínky

- Příspěvek se může poskytnout nejdéle po dobu 3 měsíců, v měsíční výši rovnající se polovině částky životního minima (§3 odst. 2 písm.e) a odst. 3 písm. a) zákona č. 463/91 Sb., o životním minimu) platného pro jednotlivého občana staršího 26 let ke dni uzavření dohody.
- Překlenovací příspěvek může úřad práce poskytnout na dobu max. 3 měsíců ve výši 2 050,- Kč měsíčně, max. tedy 6 150,- Kč.

III. Kriteria pro hodnocení výkonu veřejné správy z hlediska hospodárnosti, efektivnosti a účelnost

- **Nárok na příspěvek.** Osoba samostatně výdělečně činná uzavřela dohodu, na základě které jí byl poskytnut příspěvek úřadu práce za účelem výkonu SVČ.
- **Bezdlužnost žadatele.** Nemá v evidenci daní zachyceny daňové nedoplatky, nemá nedoplatek na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění nebo na pojistném a na penále na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, s výjimkou případů, kdy bylo povoleno splácení ve splátkách a není v prodlení se splácením splátek

2.6 Příspěvek na dopravu zaměstnanců

Příspěvek na dopravu zaměstnanců může úřad práce poskytnout zaměstnavateli, který zajistí každodenní dopravu svých zaměstnanců do a ze zaměstnání v případech, kdy hromadnými dopravními prostředky prokazatelně není provozována doprava vůbec nebo v rozsahu odpovídajícím potřebám zaměstnavatele. Při poskytování příspěvku na dopravu není rozhodující, zda zaměstnavatel zabezpečuje dopravu sám nebo prostřednictvím sjednaného soukromého dopravce.

2.7 Příspěvek na zapracování

Příspěvek může úřad práce poskytnout zaměstnavateli na základě dohody, pokud zaměstnavatel přijímá do pracovního poměru uchazeče o zaměstnání, kterému je při zprostředkování zaměstnání věnována zvýšená péče (dle § 33 zákona o zaměstnanosti). Maximální doba poskytování příspěvku je 3 měsíce a může činit měsíčně nejvýše polovinu minimální mzdy. Zaměstnavateli tento příspěvek nenáleží v době nepřítomnosti zapracovávaného pracovníka.

2.8 Příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program

Příspěvek je určen zaměstnavateli, který přechází na nový výrobní program a nemůže pro své zaměstnance zabezpečit práci v rozsahu stanovené týdenní pracovní doby.

Přechodem na nový podnikatelský program se rozumí taková změna výroby nebo poskytování služeb, při které dochází k zásadním technologickým změnám, nebo změna předmětu podnikání zapsaná v obchodním rejstříku nebo v živnostenském oprávnění.

Příspěvek lze poskytovat na částečnou úhradu náhrady mzdy maximálně po dobu 6 měsíců, která zaměstnancům přísluší podle pracovních předpisů. Měsíční příspěvek na jednoho zaměstnance může činit maximálně polovinu minimální mzdy.

2.9 Opatření APZ na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením

Chráněné pracovní místo a chráněná pracovní dílna pro osoby se zdravotním postižením.

Chráněné pracovní místo (CHPM) je pracovní místo, které vytvořil zaměstnavatel pro osobu se zdravotním postižením na základě písemné dohody s úřadem práce. Může se jednat i o CHPM v domácnostech osob se zdravotním postižením. Úřad práce může uzavřít dohodu o poskytnutí příspěvku na vytvoření CHPM i s osobou se zdravotním postižením,

kteřá se rozhodne vykonávat samostatnou vřdělennou řinnost. CHPM musí zaměstnavatel provozovat minimálně 24 mřesíců. Na základě písemné dohody může úřad práce na takto vytvořená místa poskytnout zaměstnavateli příspěvek na řástečnou úhradu provozních nákladů. Maximální výše příspěvků je stanovena § 75 zákona o zaměstnanosti. Na poskytnutí příspěvků není právní nárok.

Chřáněná pracovní dílna (CHPD) je pracoviště zaměstnavatele, ve kterém pracuje v průměrném přepočteném stavu nejméně 60% zaměstnanců se zdravotním postižením a které bylo vymezeno na základě dohody s úřadem práce. CHPD musí být přizpůsobená pro zaměstnávání osob se zdravotním postižením z hlediska jejich specifických potřeb např. z hlediska architektonických bariér, sociálního zařízení atd. CHPD musí zaměstnavatel provozovat minimálně 24 mřesíců. Na základě písemné dohody může úřad práce poskytnout příspěvek na řástečnou úhradu provozních nákladů CHPD. Maximální výše příspěvků je stanovena § 76 zákona o zaměstnanosti. Na poskytnutí příspěvků není právní nárok.

2.10 Poradenství

Součástí aktivní politiky zaměstnanosti je i poradenství. Poradenské služby úřadu práce můžeme rozčlenit do několika oblastí:

- **Poradenské služby na Informačním a poradenské středisku pro volbu a změnu povolání**, které jsou určeny řákům základních a zvláštních škol, studentům a absolventům, rodičovské veřejnosti, řkolským zařizením, uchazečům o zaměstnání. Zájemci zde získají informace o středních a vysokých řkolách, studijních a uřebních oborech vyššího odborného a vysokoškolského studia v celé řR, informace o přijímacím řízení, nárocích a požadavcích na jednotlivá povolání a další.
- **Skupinové poradenství**, které je určeno pro dlouhodobě nezaměstnané a pro absolventy. Zájemci zde pracují na rozvoji své osobnosti a získávání nových poznatků, učí se efektivně si hledat zaměstnání a připravují se na pohovory s potenciálními zaměstnavateli.
- **Poradenství týkají se práce v zahraničí**
- **Psychologické poradenství**, které zahrnuje pomoc při volbě profese, volbě rekvalifikace, určení psychologického profilu pro další osobnostní růst, určení osobních psychických potíží a výběr léčebného ři řtřninkového zařizení.

3 Pozitivní ekonomický dopad aktivní politiky zaměstnanosti na výši státního rozpočtu

Do APZ patří například rekvalifikace, individuální přístupy k nezaměstnaným, projekty určené nejhůře zaměstnatelným skupinám uchazečů (rodiče po mateřské a rodičovské dovolené, lidé s nedokončeným vzděláním, lidé nad 50 let, zdravotně postižené osoby, příslušníci národnostních menšin apod.). Prostřednictvím APZ stát podporuje firmy, které zaměstnávají uchazeče z problematických skupin, absolventy nebo vytvářejí nová pracovní místa v regionech s nejvyšší nezaměstnaností.

Kromě sociálně psychologických efektů má aktivní politika zaměstnanosti také kladné ekonomické dopady na státní rozpočet. Výdaje vynaložené na APZ snižují výdaje na pasivní politiku (především u mladých lidí) a na sociální dávky. V momentě, kdy uchazeč o zaměstnání nastoupí do nové práce, vrací se část prostředků vynaložených na APZ zpět do státního rozpočtu formou odvedených daní z mezd umístěných uchazečů. Zaměstnaný uchazeč také přináší úspory na výdajích státu za jeho zdravotní pojištění a není nadále závislý na sociálních dávkách. Nová práce znamená i zvýšení koupěschopnosti, což má další kladný vliv na státní rozpočet.

Konkrétně lze dokumentovat finanční přínos „investování“ do APZ na následujícím hypotetickém příkladu:

Pokud by se objem prostředků vyčleněných na nástroje APZ v roce 2004 snížil o 325 mil. Kč (což představuje cca 10 % čerpání na nástroje APZ v roce 2003 - poslední známý roční údaj), nebylo by možné umístit: 830 absolventů na absolventská místa, 1740 uchazečů na společensky účelná pracovní místa (SÚPM), 14 560 uchazečů na veřejně prospěšné práce (VPP), 4240 lidí na rekvalifikace a 120 uchazečů se změněnou pracovní schopností (ZPS) do chráněných dílen.

V případě, že by tito uchazeči byli zaměstnáni prostřednictvím nástrojů APZ (na pracovních místech trvalého charakteru), zaměstnavatelé by za ně odvedli 165 675 tis. Kč na sociálním pojištění, 65 783 tis. Kč na zdravotním pojištění a 63 768 tis. Kč na daních. Celkem 295 226 tisíc Kč.

Pokud by tedy prostředky na APZ byly skutečně nižší o výše uvedených 325 mil. Kč, a tudíž by nebyly finance na umístění uchazečů trh práce, znamenalo by to, že tito lidé zůstanou nadále v evidencích úřadů práce jako uchazeči o zaměstnání. Tím pádem by rostly výdaje státu na zajištění pasivní politiky zaměstnanosti (PPZ), tedy na vyplácení podpory v nezaměstnanosti (hmotného zabezpečení uchazečů o zaměstnání). Pobírá-li tuto podporu

přibližně 35 % uchazečů, činí tyto výdaje celkem 50 420 tis. Kč (v případě, že průměrná výše podpory v nezaměstnanosti je 3950 Kč a předpokládaný průměrný měsíční počet uchazečů, kteří ji pobírají, 187 000).

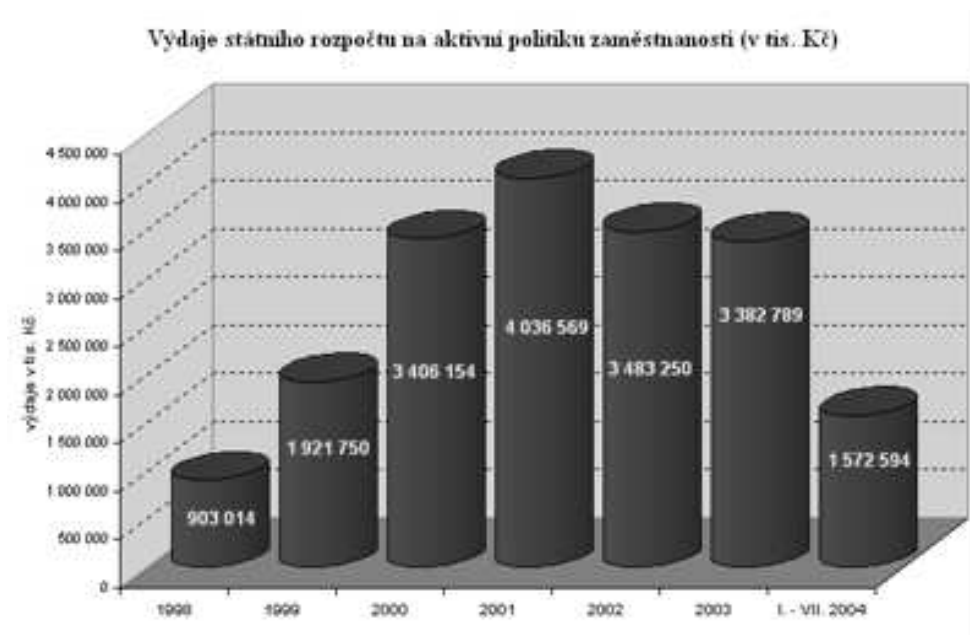
Další výdaje státu za uchazeče o zaměstnání činí platby na zdravotní a sociální pojištění. Ve výše uvedeném případě by to bylo 47 800 tis. Kč. Výdajem státu by v uvažovaném případě byly i finance vyplacené na sociálních dávkách - podle odhadu MPSV 412 600 tis. Kč.

Shrnutí uvedených údajů (v mil. Kč):

1. Úspora na prostředcích vynakládaných na APZ...+
2. Ušlé odvody (zaměstnavatelé + zaměstnanci) při setrvání v evidenci ÚP ...-295,23
3. Výdaje (PPZ, pojistné, soc. dávky) za uchazeče neumístěné díky ad 1) ...-510,22

Důsledkem úspory 325 mil. Kč na APZ by byla následná ztráta $295,23 + 510,22 = 805,45$ mil. Kč, tedy celkový efekt by se projevil ztrátou cca 480,5 mil. Kč ($805,45 - 325,00 = 480,45$).

Uvedený příklad jasně dokazuje, že finance vynaložené na aktivní politiku zaměstnanosti a její nástroje se státu vyplácejí.

4 AKTIVNÍ POLITIKA TRHU PRÁCE - JIHLAVA

Úřad práce v Jihlavě eviduje 4 367 uchazečů o zaměstnání, průměrná roční míra nezaměstnanosti kraje Vysočina se pohybuje kolem 8,86 %, okresu Jihlava 6,87 %. Nejvíce nezaměstnaných je ve věku 20 – 24, v délce evidence do 3 měsíců a vyučených. Hlavní skupiny ohrožené nezaměstnaností jsou uchazeči se základním vzděláním, vyučení uchazeči ve věku 20 až 24 let, uchazeči nad 50 let, ženy s dětmi do 15 let a osoby se ZPS.

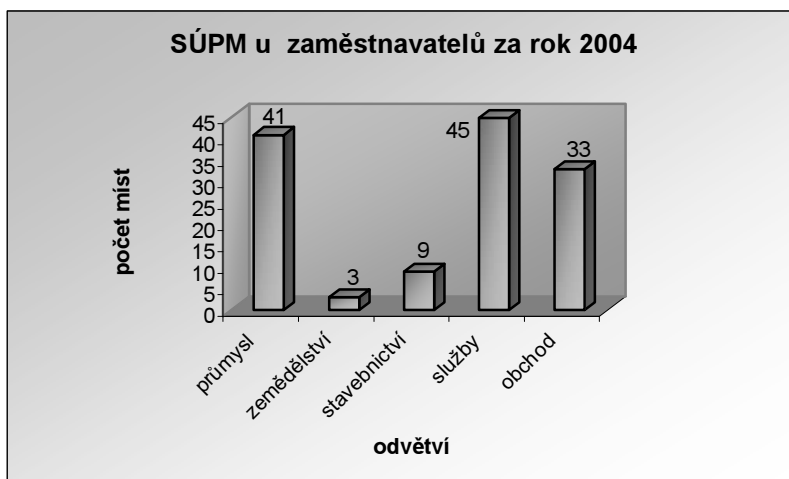
Ze 77 úřadů práce v ČR je Úřad práce v Jihlavě v míře nezaměstnanosti na 55. místě.

Aktivní politika zaměstnanosti je základním nástrojem pro boj s nezaměstnaností. Pomocí APZ se snaží Úřad práce v Jihlavě najít novou práci uchazečům o zaměstnání. Do APZ, kterou Úřad práce v Jihlavě vytváří, patří:

- a) společensky účelná pracovní místa
- b) veřejně prospěšné práce
- c) rekvalifikační programy
- d) vytváření pracovních míst pro ZPS (ZPS = změněná pracovní schopnost a těžké zdravotní postižení, částečný invalidní důchod a plný invalidní důchod)

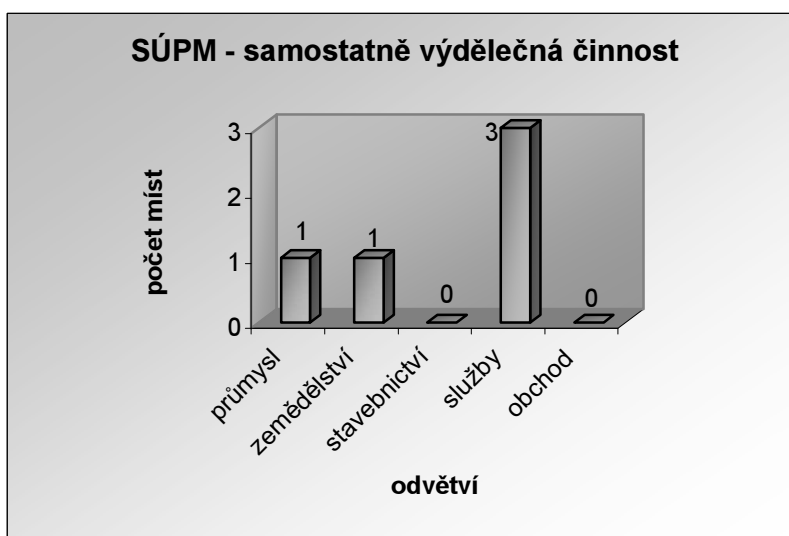
ad a) Společensky účelná pracovní místa

Společensky účelná pracovní místa jsou vytvářena u zaměstnavatelů, dále v rámci samostatně výdělečných činností a pro absolventy škol a mladistvé pomocí odborných praxí. Celkem těchto společensky účelných pracovních míst bylo od počátku roku vytvořeno 259 s celkovými výdaji 6 396 142 Kč.

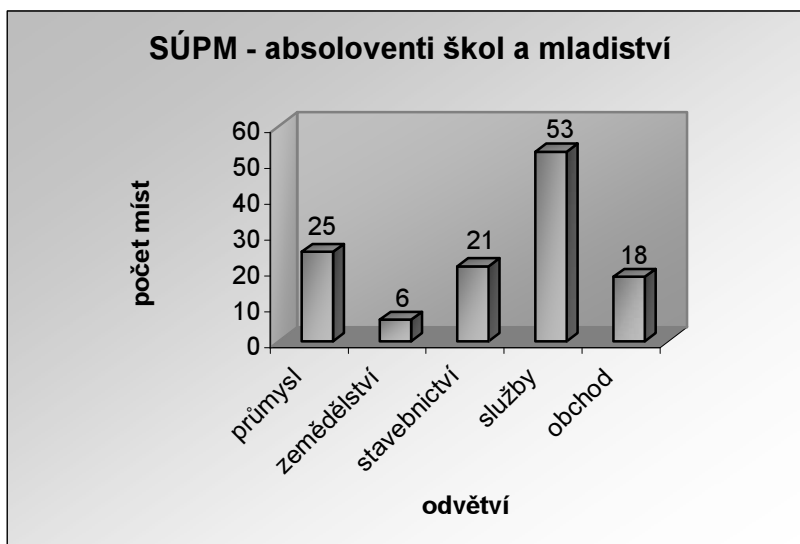
Graf č. 1 – SÚPM u zaměstnavatelů dle odvětví

SÚPM z zaměstnavatelů bylo za rok 2004 vytvořeno celkem 131 s celkovými výdaji 2 085 053 Kč. Nejvíce pracovních míst bylo vytvořeno ve službách, průmyslu a obchodu.

Graf č.2 – SÚPM – samostatně výdělečná činnost

SÚPM v rámci samostatně výdělečných činností bylo zřízeno za rok 2004 pouze 5 v celkových výdajích 226 000 Kč.

Graf č.3 – SÚPM – absolventi škol a mladiství

SÚPM pro absolventy škol a mladiství v rámci odborných praxích bylo za rok 2004 vytvořeno 123, z toho nejvíce v oblasti služeb. Celkové výdaje na tyto pracovní místa se za rok 2004 pohybovaly ve výši 4 085 089 Kč.

ad b) Veřejně prospěšné práce

Celkový počet míst na veřejně prospěšné práce za rok 2004 bylo 120 s celkovými výdaji 3 240 824 Kč.

ad c) Rekvalifikační programy

Do rekvalifikačních programů se od počátku roku přihlásilo 263 uchazečů, z toho 4 uchazeči během rekvalifikace odstoupili a 230 uchazečů rekvalifikaci ukončilo. Z toho pouze 43,5 % bylo umístěných uchazečů na pracovní místa, kteří prošli rekvalifikačním kurzem. Celkové výdaje na rekvalifikační programy pohybují ve výši 2 082 163 Kč. Mezi rekvalifikační programy, které Úřad práce Jihlava nabízí, patří:

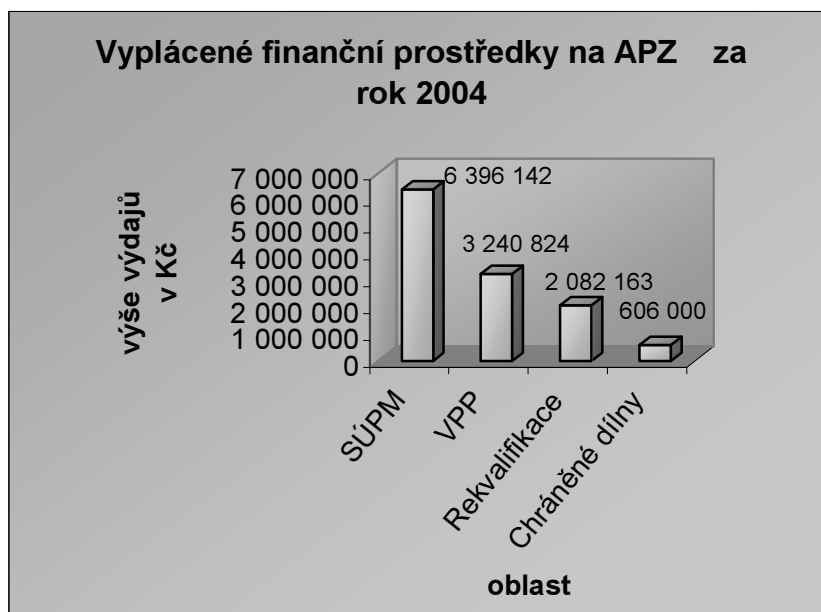
- podvojný účetnictví na PC
- obsluha počítače
- vazba a aranžování květin
- truhlářské stavební práce
- svářeč ZK 135
- nehtová modelář
- rozšíření řidičského oprávnění
- personální pracovník

Nejvíce uchazečů se pravidelně hlásí na programy podvojného účetnictví na PC a na obsluhu počítače.

ad d) Vytváření pracovních míst pro ZPS

V rámci pracovních míst pro ZPS jsou vytvářeny tzv. chráněné dílny. Za rok 2004 nevznikla žádná nová chráněná dílna, proto Úřad práce Jihlava přispěl na provoz již existující dílny v celkové výši 606 000 Kč.

Souhrn vyplacených finančních prostředků na APZ

Graf č.4 – Vyplácené finanční prostředky na APZ za rok 2004

Celkem na APZ za rok 2004 bylo vydáno 12 337 329 Kč. Pro srovnání s pasivní politikou zaměstnanosti, na kterou za rok 2004 bylo vyplaceno 61 498 505,5 Kč, tato část tvoří pouze 16,70 % z celkových výdajů na politiku zaměstnanosti.

Použití literatura

Internetové zdroje:

- Státní politika zaměstnanosti [on-line]. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí.
Dostupný na WWW: < <http://www.mpsv.cz/scripts/clanek.asp?lg=1&id=1024> >
- Aktivní politika zaměstnanosti se vyplácí a má pozitivní ekonomický dopad na výši státního rozpočtu [on-line]. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí.
Dostupný na WWW: < <http://www.noviny-mpsv.cz/clanek.php?id=365> >